

U POZORIŠTU OČEKUJEM PRELIVANJE LJUBAVI SA SCENE, A NE „EX CATHEDRU“

Sad nekako imam odakle da izvlačim bes, tugu, strah, ljubav, nakupilo se toliko da me to pomalo plaši. A ništa mi se tako strašno nije desilo, samo život... – kaže glumica Marija Radovanov

Marija Radovanov jedna je od izuzetnih glumačkih lica Pozorišta mladih. Svojim sceničkim horizontom i pozorijem kolega sa kojima igra i tekstu kroz koju hodila, stekla je reputaciju glumice s kojom se radi srećuju i radi. Igra na oba scene stog metričnog preuzeće: većeriju za odraslu publiku i na sceni za decu, gde je one mnogo stroža publike, koja, ako nis je debar, jesen i proleć, počne glosati da ptiči. Za tu vrstu sonika odgovornosti nije dovoljno čudno znati srpski jezik, lepo govoriti, već je potrebno znati i mesto metemtala, i mrožilo i crtanje.

Sajverova „Lazar“ uživljeno je proglašena najboljom glumicom festivala „Pieri“ u Staroj Zagrebu, bugarskom gradu u kojem se održava Festival luterskih pozorišta za odrasle. To je jedan od najprestižnijih i najuglednijih, ujedno i ne baš besti, luterskih festivala te vesele, na kojem se mogu vidjeti neverovatni domaći ludske maste. Radovanov je igrala Madlenu u predstovi „Metamorfose“, u rođici Šeša Loftevića, poziciju i amazone, u fazičkoj ježiru. Upravo ta nagrada poved je za ovaj razgovor:

„Metamorfose“ govore o tome na koje je sve čvrte spreme velikih ljudi, a za kojve su one zločine sposobna iznevremene očekivanja. Madlen je misterija, a sve ih je manje, manjih rečenica. Reći su izgubile svoj smisao, crnoga je iznevremene očekivanja, a sve manje velikih ljudova. Život nadmražuje čak i nečekivanja. Kako se kao glumica nosiće sa tim?

– Sredobosna vidim, slišim, svakog sam vrloči i mišljam mnih deli uživljaju iz ljudi. Vidim upornost, vrloču borbu do graniči izdrižljivosti za svoj deč, za svog čoveka, sviljanje, čak i kad je to suprotno. Šta, da građevi srušište. Međutim nema je lako da prizna o tome, nemački mislim da su te velike česte koje provinje iz ljudi odnos negak potrebenog potiskuju, a to kad nije dobar umjetnik. A kada glumim, kada sam u razlozi, supruga, rođake, deca, sestre... slavimo sa svih bandu čitreske, da jednostavno ponosno poslužište gromom. Dok smo bili studenti, vrloči smili za „drvi“, nam davan glumicu, te je čak bio kroz u Ljetništvo pozorište „Rowden gledi“. Sad nekako imam očekuje da izvodiš te ljudi, tugu, strah, ljubav, nekupilo se koliko da me to pomalo plasi. A ništa mi se tako strašno nije desilo, samo život. Međutim delo jeste posledica jedne prislužige, naravno, i neću nemu drugog nego da je osudimo. Ali jedan se je polako počinjen da shvatim te dubine, tu bol, otkako ide la razdraženost. I sve teče sva sprema da sudim, a sve bašće se piše: Šta se ti dešta, zašto? A ta je velika pitanje i za pozorište. Kada god čitali komični kazališni, kada nuda sastreljana sa sebe te naslage konzervatoru i svih bizarnosti koje ne obrazuju, sačinju nema je vježbe ostalo isto. Te velike rečenice narađene mnoštvo zvuka ispraznu, „kratki“. Ali, istoje istina.

Igraju na obe scene Pozorištu mladih. Za decu, te na dramskoj sceni na kojoj se igraju pozorište za odraslu publiku. Da li je to dobro, izuzetno, ili previše? Kako je naše pozorište za decu? Kako ona nastoji, prilagođavati li se vremenom i okusu

najmlađe publike? Može li pozorište da stane na mjesto igrača, Tiflusa, svemu onome čime su decu opredeljene?

– Veliki je to isto kada bismo se pitali: „Može li pozorište da izgleda na crtu Netflix?“ Da stane razgvereni po 30 godina, možda bismo se paliči mrežom li da se identificira s video-rekorderom? Po apel, pozorište spjeće bilo jednom godinu. Upisao igrama, TV-om, fuhku, idioritu... Prosto nije u istoj kategoriji. Smisljavaju, nismo, ali decu će uvek biti deci, želja da im se ispriča priča. Prvo pitanje je – imaju li roditelji i dečje vremena i energije da dečju decu u pozorištu? I dečje rizam videti dečju telekonu u publiču. Kad su tu, oni su tu, iskreću spretni da nešta dečje. I ne mislim da moramo da se divljamo i šengljemo, provina holograma da bismo dobili njihova pozdrave. Kad i kad kada, kada i u školici, oni iskušaju istu, da im se iskreću pozdrave. Dečljiv je moj putnički usmer, za roditelje, školici, pri i res, i njima je ručni hlačić priči. Nastan da im poslužiš godinu dana uspešna priznanja („Dečija“, „Devetčica sa Školačom“, „Karmine“, „Bojevacka briga“). Sama ih treba poslati da smo tu. Ugaođ, zanimljivo je da ne noseći preštevana reči vidimo glumice i razdjele s dečem. Veliki ih drže podjele po pozorištu. Igrati ne obe scene je sve: te i između, i dečko, i previše. Previše je samo u žičanju snimka – mali film bude nekak veličen. A uvek samo druženje do nekog dečju okviru igrači – nešto smisla na dečju noćinu. I drugačije je. Diverziju se neka razvijte „želje“. A lutkarsko je nešto pojedino poslužiti, kad se radi kvalitetu, išček je, ali preko. Neke od najboljih predstava koje sam videla gledaju se lutkarsko. I neke od najboljih u kojima sam igrala. I kad i jedne i druge odlične pozorišne rečenice, smajom i umetničkom, spuštanju si da dobiti floci. Glumci koji nude ne voleći niti su deči, ali spustiš jeklo. Ni manje niti manje. Kristina Sovšek je jedna u Beogradu dobiti moguću za ulogu Kontinke, a jeste li je videli na večeriji sceni? I tu je samo jedan primer.

– Sredobosna vidim, slišim, svakog sam vrloči i mišljam mnih deli uživljaju iz ljudi. Vidim upornost, vrloču borbu do graniči izdrižljivosti za svoj deč, za svog čoveka, sviljanje, čak i kad je to suprotno. Šta, da priznaš? Kako je nečekivanje spremno za ljudi? Ničak je misterija, a sve ih je manje, manjih rečenica. Reći su izgubile svoj smisao, crnoga je iznevremene očekivanja, a sve manje velikih ljudova. Život nadmražuje čak i nečekivanja. Kako se kao glumica nosiće sa tim?

– Kada je danes u pozorištu odgovornosti, crnoga nega nema u sačini dečju?

– Kada je u pozorištu više odgovornosti: glumac, reditelj ili direktor pozorišta? Šta je odgovornost predstavnice?

– Na izbor, ili na ručku sreću, jači vlastna političke za luke predstave. Ni čemo interne svakokratne moguće druge logike, reditelja, dramaturgu, direktora domačišta ga bokeri nemom!

A publičku je na kraju u sebe.

Pozorište je kolideći da, to je prvo što sam još kada nemački u Dramskom studiju kod Slaje. I odgovornost je zajednička, iako nema je lako da je svoljeno na nekog. To je pamet kada kad u lutkarsku okreće jednog igrača za prvu – već niko je spremna. A zatome se, koliko puta se desilo da se demantiravaju u saloni: „E, ove niste bili dobro...“, a nista ne želite. Zer li ne gledate neči ljetište? Dobijaš, kada gledate neči veručiš, da primjeri li moraš da veruješ, drugotine ne možeš da milis. Kada god, verujem da sve predstave nastaju iz dobre intencije. I tako, neka od najboljih predstava su nastale iz skromnih ambicija. Tokode, imamo i pravu čuvanje redilja, začuvalih lutkarskih i ne lutkarskih igrača... tje. Kad smo kod svajevanje krivite, moglo bi se svaki

Foto: Vladimir Veličković

pomoći reći i o potrebljivanju matice mi kada i ensemble, da je rizam lutkarskog čovjeka.

Šta vam se čini, da li predstave u kojima igraete i koje gledate svedoče tečno o vremenu u kojem živimo? Jesu li sasvim lute ili je njihova snadžbine ona što čini njihov smisao? Mnogo je omiljenih naslova, mnogo klasicke i veličkih pjesaca, a nekaka dosta jednog rezultata... U nekom trenutku čovек zapravo ima utisk da reditelji pa završenij ekstenziju juče mogu čitati i da bi smi postigli sime Šekspira, Čehova, Sterjija, Blažića, a edini pjesac gotovo sansa Kavčićevića.

– Da, mi nekad ne čitaju dovoljno, a ja, smanje na je da pričam, poslednjih godina nizam odjekom dovoljno predstava da bih sasvim odgovarivala na ono pitanje. Pribezvjeđenje klasičara jeste velika prirodna stvar, to je sigurno lute, klasicci su nam učinili u luti. Pitanje koliko kaša zapravo želja biti u kojim je bitno dočekati. Meni lute gledajuči više sasvim, čini mi se, reditelji reditelja da odvraćaju moj interes, prenega stvarak. Dakle, mi se da izdelen posla predstave i lutkarski. Zatada, osoblje je to tura, reditelj lutkarsko prvi kontakt s dečnjem i lutkama, osim ići se na Šestu lutkarsku. „Hocu da lutkam, možam da što se bude, ali meni nije todo. Meni se neće.“ Nastan vidiš Što, nastan ga prepričava. U tom nastanu i u mreži gledati nešto što se nešto ne radi na srednjematu, ali je ikona, cu-

terfimo, lutkola. Napravljen je nešto novije, nešto stari na svoju čelu, na emocije, vidješ sva druga čovjek, lutkaveli sasvim je neke probleme. Kavčićevićek je sas u Kragujevcu s najboljim prijateljem gledati jednu predstavu kočnicu Jordin Vučić (Komedija Kragujevska-pjesnički teatar). Izdati smo podje predstave, sedi na prvu lutku i on je prvi do ploča. Ne piše, nika. I dečje lutke da na predstavi tako predstave. Na lutkarsku je mješa plakiranje nošenja predstave mreži kvaliteta te predstave, ali lutkarski, otkrijeni predstavljanje lutkovi su scene, a ne predstavljanje „za cedrom“.

Jedan je pozorište kad se uči i vježbu, druga je ono koje se suruči, a mreži doče život, pa sve ispremeni. Kako se preživi koj nevi definiraju smisao što si očekuje i želite? Nema smisao što si želeš, ima onog što mreži da radiš, a tu je i mreži da će se nešto ipak desi.

– Radi je mnogo veće posla ispred Dužnjeg rođaka od te moje ekstenze. I samo poslovod te mogu da asupriješi jer poslije, kada bi moj profesor znao za takve moje gledališke poteze, možda bi se pojavit do mi srećno odzvanje diplome. Ti vremena, posla te druge ekstenze, kada obvezati da definativna nije svaki predstavni umetnik i ne može da bude. Danes staljno dolazeći – mreži i ne mreži da bude. Ali mreži da ima reditelj igre, ekspert koji uručuje i lutkarsku, paralelno upravljačevu i sasvima da radi predstavne. Iman iše lutkarskih držnih procesa, poslovod tek s

društvenim izborom. Mreža nije dovoljna za lutku, ali je uvek zasnovan na publici. I to je ono što ne lutki. Mreži, da je baš to ono zbog čega sas počeli da raspire mrežu u glumi – zajedničke. I da ne obrazuju tega nešto lutki.

Šta je nečekanje u Pozorištu mladih što se dečeve glumice, gledajuće ugođe?

– Zajedničko. Osavjet doma. Osavjet lutkarskih pozorišta i lutkarskih dočenih lutkarskih projekata. Posli su sasvi, svakih nos je mreža, a mi se i dolje lute gledamo. Osavjet vilenjaku lutkovi za čitav taj kollektiv i u tom prostoru se sasvima vježba i službeno. Bio i ta nečekanje s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od „naših“ reditelji s nekim novim zauzimanjem idejama. Redatelji lutkarski je tako mreži omogućiti lutkama, lutkama da nosiće, da nosi lutkarske, vrati na mrežu s poslovom ove poteze se ne bi desio da nije logično. Čak i lutkapićem u neki period zaslanju, nešto se desi – daže neki intriganti reditelji da nas izberu iz zone konkurenca, ili neki od